

Valmieras rajona bibliotēkas informācija par darbu 1967. gadā.

Pagājušajā darba gadā, sagaidot lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 50.gadadienu, rajona bibliotēka darbu koncentrēja galvenokārt vēsturiski – revolucionārās literatūras propagandai. Bibliotēkas darbinieki ir centušies aktivizēt arī pārējo zinātņu grāmatu izsniegumu.

Bibliotēka visvairāk laika ir veltījusi individuālam darbam ar lasītāju, grāmatu propagandai un grāmatu fonda komplektēšanai un attīrīšanai no novecojušas literatūras. Rajona bibliotēka izsniedz grāmatas 3 ceļojošām bibliotēkām: pilsētas pansionātā, karaspēka daļā un Kocēnu ciema bibliotēkā. Ceļojošo bibliotēku lasītāji, nonākuši bibliotēkara ietekmes sfērā, pieprasa, galvenokārt daiļliteratūru un mazāk interesējas par dažādām zinātņu nozarēm. Vienīgi Kocēnu ciema ceļojošā bibliotēkā, kuru pieprasa ciema bibliotēkas vadītāja, lai izpildītu savu lasītāju pieprasījumu, ir arī dažādu nozaru grāmatu izsniegumi. Izsniedzot grāmatas abonementā, ir vislielākās iespējas iepazīties ar lasītāju interesēm. Tieši šis individuālais darbs stimulē dažādu nozaru grāmatu izsniegumu. Lasītājs ir pateicīgs, ja viņam piedāvājam grāmatu par viņa profesijas jaunumiem. Bet ļoti bieži, bez savas profesijas, ir vēl „lielas” vai „mazas” aizraušanās. Tas nu bibliotēkām ir jāvērtina izdibināt. Tā piem. Remontu - celtniecības pārvaldes darbu vadītājs Bumbulis Miķelis brīvos brīžus pavada nodarbojoties ar grafiku. Viņam mēs arvien piedāvājam grāmatas par glezniecību, grafiku. Pensionārs Cepurītis interesējas par puķkopību, sevišķi par gladiolu audzēšanu. Dikļu sanatorijas ārsts Sangovičs interesējas par psiholoģiju, par jaunāko bioloģijā. Varētu vēl turpināt šādu lasītāju uzskaiti. Šādiem lasītājiem mēs atliekam grāmatas „pēc adreses”, t.i., jaunsauņemtai grāmatai ieliekam zīmīti ar lasītāja uzvārdu. Daudzreiz arī piezvanām un paziņojam, ka bibliotēkā priekš viņa ir atlikta tāda un tāda grāmata. Kara invalīds Markuss lasa tikai grāmatas par partizāniem un kara piedzīvojumiem. Tādēļ arī priekš viņa atliekam tikai šāda satura grāmatas. Visus lasītājus esam sadalījuši 3 grupās:

- 1) kas strādā un mācās;
- 2) pensionāri;
- 3) jaunieši, kas strādā un nemācās.

Ar šo grupu nodarbojamies visvairāk. Šos lasītājus, kas bieži vien nezina, ko lasīt, cenšamies visvairāk iepazīt, ieinteresēt lasīt bez daiļliteratūras, dažādas populāri zinātniskas grāmatas un brošūras. Šādi jaunieši arī visbiežāk prasa krimināl- un spiegu romānus. Šiem lasītājiem piedāvājam piedzīvojumiem bagātas grāmatas – ceļojumu aprakstus, par partizāniem un zinātniski – fantastiskas. Lai panāktu, ka šāds jaunietis lasītu sistemātiski, lai izlasītu pašu labāko, esam sastādījuši arī lasīšanas plānu par sabiedriski politiskiem jautājumiem, dabas zinātnēm u.c. Pēc lasīšanas plāna „Komunistiskās rītdienas cilvēks dzimst šodien” ieteicam jauniešiem šādas grāmatas: [L.] Kasilis „*Saruna par kulturālu cilvēku*”, [L.] Kasilis „*Gaumes lieta*”, „*Uzvedības estētika*”, [S.] Zemļanskis „*Dzīves ceļa sākumā*”, [J.] Briedis „*Lielie, stiprie, laimīgie...*”, [I.] Golovaņa „*Tavs pilsoņa pienākums*”.

Šos lasīšanas plānus aizvien papildinām ar jaunām grāmatām šajā jautājumā. Jaunatni saista ziemeļu zemju romantika, pašreizējās cilvēki – polārpētnieki, kas drosmīgi riskē

ar dzīvību, cīnoties ar dabas stihiju. Par šādu tematu ieteicam lasīšanas plānu „*Ledus zemes noslēpumi*”. Šajā plānā ir daiļliteratūras grāmatas, gan arī ģeogrāfijas. Piemēram šis plāns sākas ar [V.] Kaverina „*Divi kapteiņi*”, [V.] Koņeckis „*Rītdienas rūpes*”, [M.] Muratovs „*Pirmie lielā ceļa izlūki*”, A. Lielais „*Arktikas ledos*” u.c.

Sagaidot LOSR 50.gadadienu, sastādījām lasīšanas plānu jauniešiem par Valmieras revolucionāro pagātņi, kurā ievietojām grāmatas gan no sabiedriski politiskās nodaļas, gan daiļliteratūru, piemēram [K.] Fimbera „*Ar karstām sirdīm*”, [B.] Sauliša „*Neaizmirstamie*”, [V.] Sauleskalna „*Tas notika Valmierā*”, [G.] Rauzāna „*Saulei pretim rokas sniegsim*”, Eiduss „*Valmieras varoņi*” u.c. Šādi ieteicot grāmatas no daiļliteratūras un pārejot uz sabiedriski politisko par šo jautājumu, esam ieinteresējuši daudzus jauniešus lasīt sabiedriski- politiskas grāmatas.

Sagaidot LOSR 50. gadadienu, centāmie lasītājiem izsniegt pēc iespējas vairāk grāmatas par revolucionāriem notikumiem. Organizējam cikla izstādes, tematiskus grāmatu apskatus un konkursus.

Oktobra revolūcijas norise nenotika bez masu dziesmām, tādēļ noorganizējam konkursu un izlikām grāmatu izstādi „Latviešu revolucionārās masu dziesmas”. Dziļu interesi izraisīja konkurss „Latviešu un krievu tautas vēsturiskā draudzība”, kuru organizējam krievu kultūras nedēļā. Trīs labākos konkursa atrisinātājus apbalvojām ar grāmatām.

Esam noturējuši arī tematiskus grāmatu apskatus 28. arodskolā „Komjaunieši varoņi”, „Oktobris daiļliteratūrā”, „Komunista tēls daiļliteratūrā”. Katru mēnesi iekārtojām ciklu izstādes par tematu „Padomju valsts sasniegumi 50 gados” (par sasniegumiem zinātnē, ekonomikā, kultūrā, mākslā u.t.t.). Izlikām arī ciklu izstādi „Lielā Oktobra notikumu kalendārs”, kur parādījām Oktobra revolūcijas notikumus hronoloģiskā kārtībā. Lielu interesi lasītāji parādīja izstādei „Oktobra revolūcija un sarkanie latviešu strēlnieki” un „Latviešu tauta cīņā par oktobri”. No katras šīs izstādes izsniedzām 40 - 50 grāmatas (uzskaitījām izsniegumu no izstādes).

Mūsu novads ir bagāts ar daudziem revolucionāriem notikumiem, tādēļ savu novadpētniecības kartotēku esam papildinājuši ar kartotēku par mūsu rajona revolucionāro pagātņi un par darbu komunisma celtniecībā, kas saucas „Valmieras rajons Oktobra 50. gadadienu sagaidot”. Šīs kartotēkas izmanto propagandisti un skolēni. Esam iekārtojuši arī izstādi „Valmieras revolucionārā pagātne”. Šī izstāde iepazīstina bibliotēkas apmeklētājus ar grāmatām par mūsu pilsētas un rajona pašizliedzīgiem cīnītājiem pret vācu verdzinātājiem un buržuāziskiem nacionālistiem.

Labs grāmatu propagandas līdzeklis ir bibliotekārie plakāti. Izgatavojām bibliotekāros plakātus par S. Smirnova „*Brestas cietoksnis*” un par [V.] Careva brošūru „*Ceļojums pa asu tematu*”. Šos plakātus cenšamies interesanti noformēt, kā arī pasacīt kaut ko interesantu, labi trāpīgu par šo grāmatu, lai ieinteresētu lasītāju. Esam atcerējušies arī ievērojamu rakstnieku jubilejas. Kopīgi ar vakara vidusskolu, noorganizējam literāru vakaru Mirdzai Ķempei 60 gadu dzimšanas dienā. Ar savu literāro lapaspusi vienmēr piedalāmies Kultūras nama mutvārdu žurnālā „Par literatūru, mākslu un mūziku”. Kopīgi ar Kultūras namu, organizējam atceres Ed. Veidenbaumam un A. Upītim. Lai lasītājus vairāk iepazīstinātu ar brāļu tautas lietuviešu literatūru, noorganizējam neklātienes konferenci par J. Baltuša grāmatu „*Noveles par mīlestību*”. Lasītāji bija ļoti atsaucīgi un saņēmām kādas 15 lasītāju izteiktās domas. Izteikto apkoposim un publicēsim rajona laikrakstā.

Valmieras rajona bibliotēkas informācija par darbu 1967. gadā.

Grāmatu fondu komplektēšanā liels darbs ir veikts, izpildot Vissavienības tematiskos (izdevniecību) plānus. Tā gadu no gada bibliotēkas fonds palielinās ar vērtīgām grāmatām dažādās zinātņu nozarēs. Regulāri ierodamies bibliotēku kolektorā komplektēt grāmatas. Manuprāt, tas ir nepieciešami, jo tikai bibliotēkas darbinieks vislabāk zina kādas grāmatas lasītāji pieprasa visvairāk un kādos vārumos tas būtu vajadzīgs. Tomēr vēl joprojām ar grāmatām nevaram apgādāt visus neklātņiekus, tādēļ pieprasām no Viļa Lāča Latvijas PSR valsts bibliotēkas starpbibliotēku abonementa kārtā. Tā pagājušā gadā esam saņēmuši 170 grāmatas.

[Valmieras rajona bibliotēkas direktore V. Ceriņa]